

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI

Sayı : 54045643/610- 1206
Konu : Soru Önergeleri

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

17749-17756
17758-17767
GK-119

01.04/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 26.02.2013 tarihli ve 110092 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZ'e ait 7/17749, Bursa Milletvekili Kemal EKİNCİ'ye ait 7/17750, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/17751, Ankara Milletvekili Zühal TOPCU'ya ait 7/17752, Kahramanmaraş Milletvekili Mesut DEDEOĞLU'na ait 7/17753 ve 7/17754, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/17755, Kayseri Milletvekili Yusuf HALAÇOĞLU'na ait 7/17756, Muğla Milletvekili Nurettin DEMİR'e ait 7/17758, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/17759, Ankara Milletvekili Levent GÖK'e ait 7/17760 ve 7/17761, Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'a ait 7/17762 ve 7/17763, Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal KAPLAN'a ait 7/17764, Tekirdağ Milletvekili Emre KÖPRÜLÜ'ye ait 7/17765, Tekirdağ Milletvekili Candan YÜCEER'e ait 7/17766 ve İstanbul Milletvekili Abdullah Levent TÜZEL'e ait 7/17767 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-7/17749, 7/17750, 7/17751, 7/17752,
7/17753, 7/17754, 7/17755, 7/17756,
7/17758, 7/17759, 7/17760, 7/17761,
7/17762, 7/17763, 7/17764, 7/17765,
7/17766, 7/17767 (33 sayfa)

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Zühal TOPCU
Ankara Milletvekili
Esas No : 7/17752

Üç tarafı denizlerle çevrili ve zengin iç su üretim potansiyeline sahip olan ülkemizde su ürünleri üretiminin artırılması, çeşitlendirilmesi, kontrolü ve sürdürülebilirliği için 1983 yılında kurulmaya başlanan Su Ürünleri Fakülteleri, sektördeki donanımlı Mühendis ihtiyacını karşılamaktadır. Ancak ülkemizdeki tarım alanları kadar su ürünleri istihsal alanı olan (yaklaşık 26 milyon hektar) denizel ve iç su kaynaklarımızda konusunda öğrenim gören Su Ürünleri Mühendisleri ilgili kamu kuruluşları ve özel sektörde istihdam ettirilememektedir. Otuz yıllık akademik geçmişe sahip olan Su Ürünleri Mühendisliği mesleğinin yasal statüde Mesleki Hak ve Yetkileri ya sınırlandırılmıştır ya da diğer meslek gruplarına (Ziraat ve Veterinerlik Bölümlerine) dağıtılmıştır. 1971 yılında çıkarılan 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ve 2010 yılında hükümetiniz döneminde çıkarılan 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile ilgili yönetmeliklerinde Su Ürünleri Mühendisliği mesleği birinci dereceden ilgili olduğu Su Ürünleri konusunda mesleki hak ve yetkilerini diğer mesleklerle (Ziraat ve Veterinerlik Bölümleri) paylaşmaktadır. 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda ve ilgili yönetmeliklerinde Su Ürünleri Mühendislerinin üretim, denetim, işleme ve dağıtım organlarında yetkilendirilmemiş olması bugün denizel ve iç su kaynaklarımızın sürdürülebilirliğinin tehlikede olduğunu göstermektedir. Ayrıca, Ülke ekonomisine katkısı her geçen gün katlanarak artan Su Ürünleri Sektörü teknik personelinin istihdam alanları kamu kuruluşları ve özel sektörde yeterli sayıda değildir. Ayrıca Dünya Gıda ve Tarım Örgütü'nün 2012 Su Ürünleri Raporuna göre Su Ürünleri Sektörü önümüzdeki 10 yıl içerisinde diğer hayvansal üretimi yapılan ürünleri (sığır ve tavuk yetiştiriciliği) geçerek en çok üretimi yapılan hayvansal ürün haline gelecektir.

Tüm bu faktörler göz önünde bulundurulduğunda, Su Ürünleri Mühendislerinin yasal statüde yetkilendirilmeleri sektörün geleceği için önemli bir yer teşkil etmektedir. Otuz yıllık akademik geçmişe sahip olan, hali hazırda 20'nin üzerinde öğrenime devam eden Su Ürünleri Fakültesi bulunan, yaklaşık 15.000 mezun sayısına ulaşan Su Ürünleri Mühendisliği mesleği ile ilgili olarak,

SORU 1) Denizel ve iç su kaynaklarımızın sürdürülebilirliğinin sağlanması ve korunmasında 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ve ilgili yönetmeliklerinde Su Ürünleri Mühendislerinin görev ve yetkilerinin belirlenmesi konusunda yapılan bir çalışma var mıdır? Yapılan bir çalışma varsa bu konuda bilgi verir misiniz?

SORU 2) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun Eki ve EK2'deki Su Ürünleri üretimi, işlenmesi, dağıtımı ve denetlenmesi konularında diğer meslek gruplarının (Ziraat, Veterinerlik ve Gıda) da yetkilendirilmiş olması, sağlıklı bir Su Ürünleri Politikası yürütülmesi açısından bu işin öğrenimini almış Su Ürünleri Mühendislerinin istihdamında haksızlığa neden olmaktadır. Bu konuda yapılması planlanan bir yasal düzenleme mevcut mudur?

SORU 3) Su Ürünleri Fakülteleri kurulmadan 1983 yılından önce bünyelerinde su ürünleri hakkında bölümler halinde öğrenim yapılan Ziraat ve Veterinerlik Fakültelerinin bugün

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

alanında uzmanlaşan 30 yıllık geçmişe sahip “Su Ürünleri Mühendisliği Mesleği” ile Su Ürünleri konusunda aynı öğrenimi almış gibi bir tutulması sizce de düşündürücü değil midir?

SORU 4) Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'nün Su Ürünleri Mühendisi istihdamı konusunda çalışmaları var mıdır? Varsa bu konuda yapılan çalışmalar nelerdir?

SORU 5) Su Ürünleri Avcılığı yapan teknelerin, AB'ye uyum sürecinde deniz ürünlerinin avcılık verilerinin kaydedilmesi ve kaçak avcılığın önlenmesi amacıyla Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı “Karaya Çıkış Noktaları” yapılmıştır. Bahsi geçen Karaya Çıkış Noktalarında Su Ürünleri Mühendisi görevlendirilecek midir?

SORU 6) Tarımsal Yayımı Geliştirme Projesi kapsamında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na yaklaşık olarak 6000 Ziraat Mühendisi, 4500 Veteriner Hekim ve 500 Gıda Mühendisi istihdam ettirilmiştir. Ancak su ürünleri sektörüne yönelik bakanlık bünyesinde istihdam ettirmek üzere alınan Su Ürünleri Mühendisi sayısı sadece 150 kişidir. Bu bağlamda bakanlığımızın Ulusal Su Ürünleri Politikası mevcut mudur? Bu konuda bilgi verir misiniz?

CEVAP 1-2-3-4-5-6) Bakanlığımızda 2002 yılında toplam 318 Su Ürünleri Mühendisi ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi çalışıyor iken, 2013 yılı başı itibariyle kadrolu ve sözleşmeli statüde toplam 806 Su Ürünleri ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi çalışmakta olup, son 10 yılda istihdam edilen Su Ürünleri ve Balıkçılık Teknolojisi Mühendisi sayısı önemli oranda artmıştır.

2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bakanlığımıza tahsis edilen açıktan atama kontenjanı dahilinde, KPSS sonucuna göre Bakanlığımızın kadro ve hizmet ihtiyacı doğrultusunda Su Ürünleri Mühendisi alımı planlanmaktadır.

Tarımsal Yayımı Geliştirme Projesi (TAR-GEL) kapsamında Bakanlığımızda 155 Su Ürünleri Mühendisi görev yapmaktadır.

Su ürünleri mühendislerinin Bakanlığımız bünyesinde istihdam imkanı olduğu gibi aynı zamanda, diğer Kurum ve Kuruluşlar ve özel sektörde de istihdam imkânı bulunmaktadır.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunundaki Ek-1 sayılı listede “Gıda ve Yem İşletmelerinden Üretimine Nevine Göre Personel Çalıştırmak Zorunda Olan İşletmeler ve Bu İşletmelerde Çalışabilecek Meslek Mensupları”, Ek-2 sayılı listede ise “Üretim, İşleme ve Dağıtım Aşamalarında Resmi Kontrollerden Sorumlu Meslek Mensupları” belirlenmiştir. Söz konusu Kanunun 22 inci maddesinin 7 nci fıkrasında “Bilimsel gelişmeler ve günün koşullarına göre, EK-1’de Bakanlıkça değişiklik yapılabilir” hükmü yer almaktadır. Su ürünleri mühendisleri de mesleklerine uygun alanlarda kanun gereği istihdam edilmektedirler. Diğer meslek mensubu personeller de ilgili meslek Kanunlarından gelen yetkilerini kullanmak suretiyle mesleklerine uygun alanlarda görev yapabilmektedir. 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanun AB müktesebatına uyumlu olarak düzenlenmiştir.

Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği gereği, yetiştiricilik tesislerinde proje kapasitelerine göre, su ürünleri konusunda eğitim veren en az dört yıllık fakülte mezunu veya su ürünleri konusunda kamuda en az beş yıl görev yapmış teknik eleman istihdam etme zorunluluğu

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

bulunmakta olup, bu kapsamda yaklaşık 1.500 Su Ürünleri Mühendisi istihdam edilmiştir.

Bakanlığımızca balıkçılık ve su ürünlerinde sürdürülebilir bir üretimin sağlanabilmesi amacıyla önemli çalışmalar yürütülmekte olup, bu kapsamdaki bazı faaliyetlerimiz şu şekildedir:

- Bakanlığımızca su ürünlerinin geliştirilmesine yönelik etkin ve sürdürülebilir politikalar yürütülmüş ve su ürünleri ilk defa 2003 yılında destekleme kapsamına alınmıştır. Destekleme kapsamında bugüne kadar toplam 855 Milyon TL ödeme yapılmıştır.
- Su ürünleri IPARD programı kapsamında AB hibe fonlarından desteklenen sektörlerimiz arasındadır. Bu kapsamda IPARD Programında belirlenen illerimizde, belirlenen şartları taşıyan su ürünlerine yönelik yatırımlara %50 hibe desteği sağlanmaktadır.
- Su ürünleri kaynaklarını desteklemek ve güçlendirmek amacıyla her yıl balıklandırma çalışmaları yapılmaktadır.
- Balıkçıların kullandıkları akaryakıttan 2004 yılından itibaren özel tüketim vergisi alınmamaktadır.
- Balıkçılarımız 2002 yılından itibaren Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisinden yararlanmaktadır.
- Yetiştiricilikte girdi maliyetlerini düşürmek amacıyla su ve yüzey alanı kira bedelleri düşürülmüştür.
- Stoklar üzerindeki aşırı av baskısını önlemek ve balıkçılığımızın sürdürülebilirliğini sağlayabilmek amacıyla, gönüllülük esasına göre Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresi'ne sahip, 12 metre ve üzerindeki balıkçı gemisi sahiplerine, gemilerini avcılıktan çıkarmaları karşılığında, gemi boyuna göre destekleme ödemesi yapılacaktır.
- Soğuk hava depolarının arttırılması ve soğuk zincirin kurulmasına ilişkin Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında %50 hibe desteği verilmektedir.
- 2012-2016 yılları arasında geçerli olan Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ 1 Eylül 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yeni Tebliğ'de; avlanma araçları ve yöntemleri başta olmak üzere, avlanan su ürünlerinin boy, avlanma zamanı, avlanma yerleri ve balıkçıların yükümlülükleri ile uyulması gereken kurallara ilişkin düzenlemeler yer almıştır.
- “Çevre Dostu Su Ürünleri Yetiştiriciliğinin” geliştirilmesi kapsamında kıyılarımızda bulunan balık çiftlikleri açık denize taşınarak, modern teknolojilerin kullanıldığı off-shore işletmeleri haline dönüştürülmüştür.
- “Ülkesel deniz balıkları üreten işletmelerin çevresel etkilerini izleme programı” çerçevesinde işletmelerin çevresel etkileri yakından izlenmektedir.

Kaydedilen teknolojik ve ekonomik gelişmeler sayesinde Türkiye’de yetiştiricilik sektörü son 10 yılda hızlı bir gelişme göstermiştir. 2010 yılı FAO verilerine göre Türkiye dünya su ürünleri yetiştiricilik üretiminde 24. sırada, AB ülkeleri içinde ise 4. sırada yer almaktadır. Türkiye, su ürünleri yetiştiricilik üretiminde Dünyada en hızlı büyüyen üçüncü ülke konumundadır.

Türkiye, su ürünlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar ve sağlanan desteklerle Avrupa’daki alabalık yetiştiriciliğinde 1. sıraya, çipura ve levrek üretiminde ise 2. sıraya yükselmiştir. Türkiye, Avrupa çipura ve levrek pazarında %25’lik paya sahip bir konuma

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

TÜİK verilerine göre Ülkemizin 2011 yılı toplam su ürünleri üretimi bir önceki yıla göre %7,7 artarak 704 Bin Tona yükselmiştir. 2002-2011 yılları arasındaki 10 yıllık dönemde su ürünleri yetiştiricilik üretimimiz %209 artarak 61 Bin tondan 189 Bin tona yükselmiştir. Aynı dönemde su ürünleri ihracatımız %311 oranında artmıştır. İhracatımızın %80'i AB ülkelerine yapılmaktadır.

Bakanlığımızca, Ülkemizi, gerek Avrupa'da, gerek Akdeniz'de ve gerekse Orta Asya ve Kafkaslarda önemli bir bölgesel güç haline gelmesi, bilgi ve teknoloji transfer eder ülke konumuna yükselmesi için çok sayıda ulusal ve uluslararası proje yürütülmektedir. Bunlardan en önemlisi, FAO ile birlikte yürütülen ve Orta Asya'da Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Programı ve Ülkemiz önderliğinde kurulan Orta Asya ve Kafkaslarda Bölgesel Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği Komisyonu'dur. Bunlara ilaveten yürütülen önemli bazı projeler ise aşağıda yer almaktadır.

- FAO Türkiye Deniz Ürünleri Yetiştiriciliğinde Ekosistem Yaklaşımlı Yer Seçimi ve Alan Tahsisi İçin Yol Haritasının Geliştirilmesi TCP Projesi,
- FAO Türkiye'deki Mersin Balığı Popülasyonunun İyileştirilmesi Habitat Değerlendirilmesi ve Stok Takviyesi TCP Projesi,
- EUROFISH-FAO Hasat Sonrası Kalite, İzlenebilirlik, Gıda Güvenliği Açısından Su Ürünleri Yetiştiricilik Sektörünün Sürdürülebilir Gelişimi Bölgesel TCP Projesi,
- FISHDEV Programı ve Orta Asya ve Kafkaslarda Bölgesel Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği Komisyonunun (CACFish) Kurulması,
- JICA Yassı Balık Yetiştiriciliği Projesi.

Handwritten signature